

האויבים נהדפו, השלטון התחזק, לנין מכריו על פוליטיקה כלכלית חדשה, מספר השורדים נמעט, המרגלים נכרתו והספסרים נמסו, עוד מעט ולא יהיה צורך ב'ציקה', והיום בשעת הפנאי נלה חדשה בדקדוק, שתי האותיות הראשונות של הפועל העברי מראות על כיוון הפעולה, פ'ר' - מראות על הרכבה או הפרדה: פ'רד, ת'רה, פ'רם, פ'רט, פ'רם, פ'רש, פ'רש, פ'רף, פ'רץ, פ'רק, פ'רה, ז'ר' - מראות על התפשטות וכבוש השטח: ז'רה, ז'רו, ז'רה, ז'רם, ז'רק, ז'רה, אמצאה זו הבאיבה הנעימה לו כמלטולי עובר במעי אמו, ורגליו נושאות אותו אל ידיו, להריק לפניו את חדושו המרנין, ובהתקרבו אל הבית, נתקל באפלה קודרת, הרלת פתחה ועל ידה עומדת טרולידה, רועדת ובוכה.

בו ברנע נזכר בכל, יתמות צורכת לחצה את לבו ודרושה היתה החאזרות כל כוחותיו, כאילו עליו לאשר עכשיו פסקדין של מות, לקח את הילדה על ורעותיו, עמפה באדרתו ובאמצו אותה אל לבו לטף את אמונתו בחיים יותר טובים בלי 'ציקה' ובלי יריות, הילדה נרנעה ולפתה את צוארו בחמימות ואמונה, רחשה אפלה ויריות מרוסקות נרדו את קרוב הדממה.

— במי יורים, דוד, בקונטרריבולוציונרים? — לחשה טרולידה סודית. — וסבא — טוב? סבא לא קונטרריבולוציונר?

— כן, סבא טוב! נענה ראש ה'ציקה' וצבת חנקה בנרנון, בלטיפותיו אמץ את טרולידה לבת והעניק לה מרחשי אב, עדנת אהבה, נענעים לחיי משפחה שנצטברו בלבנו.

ופתאום הגיע גוש שחור מתוך האפלה, התנפל עליו ולפת את רגליו בעצמת כאב וצעקה פראית פלחה את הלילה:

— אותו כן ואותך לא?

סמרטושים מזוהמים התכדרו ברוח וריח מטחיב נדבק בו ולא היה לו כח להחליץ ממועקת הלטיפות.

נועקו חילי המשמר והצילוהו בקושי.

מרחוק, מחוץ לעיר, נשמעו יריות קצובות ומכוונות, נופו נודעו, לחץ את טרולידה הרועדת והבוכה והחיש צערו כשהצעקה רודפת אתו:

— אותו כן ואותך לא?

ח

פלוגת המחפשים נכנסה לביתו של המלמד ונתקלה שם בראש ה'ציקה', סמרו וערותיהם מפחד, רצו להעלם מיד ולברוח כל עוד נפשם בכפם, אך ראש ה'ציקה' הרעים עליהם בקולו הזועם:

— מכאו את המוטל עליכם, חברים!

חפשו מתוך פחד ותחללה והמלמד עור להם בארשת צחוק האומרת:

— טפשים, מצאו אצל מי לחפש!

שמחו כי לא מצאו כלום והיו מוכנים לצאת, אך באותו רגע דחף איזה שר את אחר מהם להציץ מתחת למטה ולהציא משם צרור ובו גלוטה.

עמדו כולם נדהמים, הביטו בפחד כמחכים לפקודת ראש ה'ציקה', המלמד רעד המום-תמהון כעומד בפני מעשי כשפים.

— למלא את המוטל עליכם! — נזר ראש ה'ציקה' וזעף וקודה, ורסן את העצבים הרוטטים על צוארו.

— התלבש! — סנה ראש הפלוגה אל המלמד בהתאמצו לחקות בקולו את ראש ה'ציקה'.

אנב התלכשותו נתחורר למלמד, מנין בא הצרור, זהו קרובו מאוקריינה שהתאכסן אצלו היום, הברית את הגבול לפולין, והוא הוא ששכח את הכסף.

ולפני יציאתו מוקף חיילים זרק המלמד מבט לצד ידיו המתרחק כמבקש צדק ויושר:

— לא שלי הצרור ולא ידעתי מאומה!

— ברור! — ענה ראש ה'ציקה' קצרות בלי הסב את פניו.

ט

ושמועה פשטה בעיירה, כי המלמד היה מספסר על חשבון ירדותו עם ראש ה'ציקה' ומצאו הרבה ולושה בביתו, אבל הכל היו בטוחים כי הוא לא יומת.

לילה — ליל שלג וגשם, רוח ועפת מיללת, כאילו בכל בית מבכים ברימינו, עלמת השחור וללה את הכוכבים והרקיע ריק כעינו של סומא, ראש ה'ציקה' צועד ברכו הרנילה, הערב לבו מתרונן בקרבנו.

יצחק עיגן

סוֹנֵטוֹת

בְּבִדְיָה

זמה לִי אם דָּרְדַר נָתַיב וְאַרְצִי תִרְרָה
 וּשְׂרִי שְׁמִי צָמְקוּ פְּתָרִיה בְּסָתוּ,
 בְּמָשָׁר אָבִיב הַדָּוָה בִּי הַתְּנַנְרָה
 וְעֲלָה הַנֶּפֶן פָּרָא מְאֵנִי בִּי רָב.

הַיָּם נוֹשֵׁק עֵינֵי וְתַכְלֵת אֹרֵךְ אֹרֶנֶת
 צְבָעֵי קַסְמִים בְּנִיל, וְנִיל גִּנְיָם יִרְקָם,
 בְּמֹו מְפָסוֹת בְּלָה הַיּוֹם נִשְׁפִּי חוֹרְנֵת
 מְאֵד אֶל אֹרֵ, מְשִׁיר לָהֶר, מְפָלָא אֶלִי רֹם.

הַיּוֹם אֲנִי בְּעֵץ לֹו גְּבָהָה צְמָרֵת.
 וְאֲנִי צֵלוֹ, קָרִיר הַמְּתַנְנֵן תַּחְתָּיו.
 וּמְבַטִּי בִּי יַמֵּע אֶל עַל וְהָיָה לְעֵב.

אֲנִי מְטֹר אָבִיב, קָמָה סוֹעֶרֶת.
 אֲנִי הַזֶּה בְּדִיָה וְהַבְּדִיָה אֲנִי.
 וְנוֹרֵד לְנוֹת קַסְמִים וְקַסְמֵי-נוֹת אֲמִי.

בְּדָמִי

בְּדָמִיֹו גְּעוֹת בְּאֶסֶק מְבַעַד תְּלִיֹו אֶרְאָה,
 יְמֵי עוֹבְרִים בְּפָאֵט, פָּאֵד עַל פְּנֵי נְהָר.
 בְּעֵץ מִנְמִיֹו עֲנָף וּבְקַסוֹם דֵּל וְסָרָא
 חֶרְתָּה תּוֹנֵת תִּים אוֹת מוֹכֵן וְוָר.

בְּקוֹנְכִית סְתוּמָה נִסְלָט חֶרְרִי לְחוּף הַקָּרֵת.
 פְּוִרְמִים לְאוֹר יִרְח גִּיעֲתִי זָה,
 דְּמִית-פְּלָא זֹו, אֶלְמֵת וְגוֹהֶרֶת,
 וּשְׁקֵט, זֶה הָעֵר, כְּמַעֲנֵן חֲבוּי יַסָּף —

מְנֵת אֲשֶׁר מַה דְּעָה בְּשִׁלְט הַלֵּב פְּתָאֵם.
 אָף רִיחֵית פֵּת לְחָם הַקִּיבָר.
 כְּשֶׁרָף בְּאִילָנוֹת הָאֶסֶל רֶף נֶגֶר.

בְּמַהֲרָף בְּעֶרְרִיָה תַעֲבוֹר סְלִיל אֶל יוֹם.
 אִין זֹאת בִּי בְּדָמָף הַמִּית הַצְּמָרוֹת.
 וְזֶה הַלֵּב — בְּבִרְכַת דָּמִי בְּרִשֶׁת שֶׁל אִירוֹת.